

О другом ешелону и резерви

ВОЈНО ДЕЛО 6/1998.

Пуковник *Мирко Симић*

... У часопису „Војно дело“, бр. 4/1952, изашао је чланак под насловом „Каква је разлика између ешелона и резерве?“, у коме је учињен покушај да се теориски објасне појмови „ешелон“ и „резерва“. Неоспорно је да правилно објашњење наведених термина има велики значај како у погледу теорије, тако и у погледу праксе, јер то мора имати утицаја и на планирање борбених дејстава (нарочито кроз примењену наставу у војним школама) и на оперативно-тактичку обуку у трупи. Другим речима, различито тумачење ових термина мора се одражавати и на стварању оперативно-тактичких гледишта, те је тиме одговорност при давању закључака и дефиниција већа. Пошто се не слажем са изнетим дефиницијама за резерве и ешелоне и закључцима и схватањима о њиховим задацима и начину употребе, то ћу покушати да изнесем своје мишљење.

Појмови „резерва“ и „ешелон“ (мисли се на други ешелон) већ су се прилично одомаћили у нашој војној терминологији и добили одређен садржај, те покушај њиховог „утапања“ – макар то било и на основу поставки класика, као што је Клаузевиц – не би донео ни теориске ни практичне користи. Нико неће негирати да и резерва и ешелон (други и трећи) претстављају „оне делове који су привремено задржани ван акције“, али ће поставити питање: шта треба подразумевати под појмом „резерва“, а шта под појмом „ешелон“? Да ли ће за одређивање појмова „ешелон“ и „резерва“ служити јачина „задржаног дела“, његова улога у плану претстојећих дејстава или његов формациски састав? Међутим, у поменутом чланку дат је само делимичан и недовољно одређен одговор на ова питања. Тако, на пример, као основу за одређивање појма „ешелон“ и „резерва“ писац је узео улогу „задржаног дела“ у плану претстојећих операција, што је, по мом мишљењу у основи правилно, али недовољно, јер се улога „задржаног дела“ не може посматрати изоловано од његове јачине и формациског састава. Међутим, анализа стварне улоге резерве и ешелона није вршена кроз карактеристику савременог боја, него је ограничена на поставку о двојној намени „задржаних делова“, наиме, на њихову намену за „непредвиђене случајеве“ и за „продужење и обнављање борбе“, везујући један задатак за један појам. На тај начин, дошло се до такве поставке да „резерва и даље служи искључиво за непредвиђене случајеве“. То значи, да се њена употреба не планира (поготово не по неколико варијанти), да она не може да служи за продужење и обнављање боја на дубини, јер за то служи „друга резерва“ – други ешелон, итд., што није правилно...